

INSPREKEN WERK EN MIDDELEN – 3 juli 2025

Jos Agasi

Dank u, voorzitter.

Geachte commissie, collegeleden, makers, aanwezigen,

Alles voor de stad.

Kunstenaars maken werk over wat er speelt. Ze geven vorm aan onze cultuur, de verhalen van ons allemaal. De makers werken gepassioneerd voor Leiden, ook in broedplaatsen als De Hazewind.

Onze deuren staan open. We delen onze plannen met de buurt, betrekken bewoners, en vinden veel steun. We nodigen bestuurders uit voor gesprekken over samenwerking. Betrokken raadsleden horen ons aan. De wethouder en beleidsmedewerkers willen echter niet in gesprek. Dat is zorgelijk en getuigt niet van veel respect.

Daarom zijn we hier. Met grote zorgen, met gepaste ontzetting, maar ook met energie.

Alles voor de stad.

Wilke Geurds, een jonge Leidse kunstenaar die haar werk kan doen dankzij het deelatelier dat ze huurt, zou hier ook inspreken, maar is op locatie aan het werk om haar brood te verdienen. Ik raad u aan haar betoog, dat met u is gedeeld, te lezen. Het ontroerde mij.

Emoties spelen deze week sowieso op. Het gaat ook wel ergens over. Het gaat over het bestaan van Leidse burgers.

De kern van het probleem:

De gemeente wil de muziekschool verhuizen naar de Hazewindsteeg.

Dat leidt, met het ook sluiten van de Makerscentrale, tot het verdwijnen van zeker 45 ateliers, waar een veelvoud aan Leidse makers werken.

Een renovatie van het pand aan het Rapenburg – waar de muziekschool nu zit – zou ook kunnen. Dat is wél duurzaam en behoudt én muziekonderwijs én atelierruimte.

Het argument dat het pand verouderd is, is misleidend. Het is verouderd door jarenlang achterstallig onderhoud. Dat kun je niet gebruiken als excuus om het te verkopen.

Renovatie is goed mogelijk – zoals dat ook kan bij andere monumenten in Leiden.

Ook het argument dat de muziekschool bij renovatie van het Rapenburg-pand twee keer zou moeten verhuizen is zwak. Voor de bibliotheek gebeurt dat ook. Kunstenaars moeten voortdurend verhuizen – zelden is dat een probleem voor de gemeente. Dit is meten met twee maten.

Uitverkoop van de muziekpanden na verhuizing betekent verlies van cultureel-maatschappelijk vastgoed. Er is geen garantie dat die panden voor die doelen behouden blijven. Dat is marktdenken ten koste van de inwoners van de stad, waarvoor de gemeenschappelijke panden zijn bedoeld.

Er lijkt maar één plan te zijn – dat van de muziekhub – terwijl ons alternatieve voorstel voor een veel breder cultuurcentrum wordt tegengewerkt. Bij omwonenden is geen echte behoeftepeiling gedaan voor wat ze met het pand zouden willen. En toen wij op een publieke bijeenkomst eens ons alternatief wilde delen met de omwonenden, werden we door de projectmanager persoonlijk gebeld om dat te voorkomen. De bewoners is daarmee dus ook relevante informatie onthouden.

Er is sprake van tunnelvisie. En er is een heel gemeentelijk apparaat dat deze visie bewaakt.

De wethouder verdedigt het op straat zetten van kunstenaars door te zeggen dat zij *tijdelijk* in het pand zitten, en dat weten. Dat klopt – maar het is geen keuze van ons. Er waren geen alternatieven. En die zijn er nu ook niet.

Ondanks hun tijdelijke plek geven makers wel uitvoering aan het gemeentelijke cultuurbeleid. Ze maken kunst, organiseren evenementen, werken samen met Leidse podia, festivals en musea. Ze zijn cruciaal voor het culturele ecosysteem. En ze verdienen daar hun brood mee.

De muziekplannen komen dus neer op **broodroof**.

Ze veroorzaken ook stress, onzekerheid, en directe schade voor tientallen inwoners van Leiden. En de gemeente erkent dat er geen alternatieven zijn. Dat is geen beleid, dat is berusting in eigen falen.

En dan zegt de wethouder: 'We kunnen niets doen voor de makers, want er zijn geen andere plekken.'

Maar dat **is** het probleem.

En dat **is** de verantwoordelijkheid van de gemeente, u hier allen bij elkaar.

Makers op straat zetten zonder alternatief is geen fatsoenlijk beleid.

Het gekke is, de oplossing is er gewoon: behoud van de broedplaats in het Cultuurkwartier.

Dat is haalbaar. Dat is wél logisch. En dat is dus dringend nodig.

De gemeente zegt in de huidige Cultuurnota:

'Onze stad moet voldoende basisvoorzieningen bieden, zoals ateliers en broedplaatsen. We moedigen makers aan zelf met initiatieven te komen. Als gemeente kunnen we deze ondersteunen.'

Precies dat doen wij. Maar in plaats van steun, krijgen we een dichte deur en tegenwerking.

Leiden weet de stad steeds meer te vergroenen. Dat maakt de stad mooier en aantrekkelijker. Maar cultureel gezien wordt het landschap langzaam aan heel schraal. Er is immers geen vernieuwing, geen spannend nieuw aanbod, zonder makers.

Vooruitgang van de stad kan niet zonder kennismakers en niet zonder kunstmakers. Die creatieve, innovatieve motor wordt nu door falend atelierbeleid de stad uit gedreven.

We vragen u daarom met klem:

- Kijk kritisch naar de plannen.
- Weeg de ernstige gevolgen voor zoveel Leidse makers, uw stadsgenoten, mee.
- Maak een keuze vóór de stad, vóór haar bewoners, vóór cultuur.
- Kijk met uw idealen naar het bredere beeld dat u voor de stad voor ogen hebt, dat doen wij ook.

Volg hierbij niet alleen de partijdiscipline.

Volg uw eigen overtuiging, uw eigen hart.

Alles voor de stad.

Voor de héle stad.

Voor alle mensen van de stad.

Dank u wel.